

BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam, redactie: Mevr. Dra. E. Hijmans*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

De accountant als organisatieadviseur

Volder, K. — De taak van de accountant is reeds dusdanig veelomvattend, dat de uitbouw van de accountantsfunctie nog slechts door specialisatie kan worden bevorderd. Deze specialisatie kan niet uitsluitend door een bijzondere opleiding worden verkregen; specialisatie ten aanzien van organisatiekennis is vooral een zaak van ervaring, op de hoogte blijven van de vakliteratuur en contact met collegae.

De door de accountant als controleur verrichte werkzaamheden mogen op zichzelf voldoende zijn om zich een oordeel te vormen over het systeem van interne controle, een oordeel over de efficiëntie van de administratieve organisatie vereist een nader onderzoek. Volgens de schrijver is het gewenst een dergelijke „organization-audit” periodiek te verrichten, bijvoorbeeld iedere 2 à 3 jaar. Accountant-controleur en accountant-organisatieadviseur zullen daarbij nauw moeten samenwerken.

De auteur acht het gewenst, dat de accountantsverenigingen de functie van accountant-organisatieadviseur in het leven roepen. De opleiding tot organisatieadviseur echter zal volgens de schrijver een cursus dienen te zijn, welke los staat van de huidige opleiding door het N.I.v.A. en waaraan ook niet-accountants zullen kunnen deelnemen. Aan degenen, die in het bezit van het N.I.v.A.-diploma zijn zal dan voor bepaalde vakken vrijstelling worden verleend.

De accountantsverenigingen mogen met hun reglementering bij de ontwikkeling van algemene tot gespecialiseerde accountants niet ten achter blijven.

A II - 2 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfsuishoudkunde, november 1959*
E 635.451 : E 74

Some aspects of accounting and auditing in the Netherlands II

Kleerekoper, I., e.c. d.rs. — In vervolg op een publikatie in het oktobernummer van dit blad bespreekt de schrijver in dit artikel allereerst de accountantsverklaring en de aansprakelijkheid van de accountant. Bij de behandeling van de aansprakelijkheid wordt naar voren gebracht, dat in Nederland hierbij niet uitsluitend en zelfs niet in de eerste plaats gedacht wordt aan de wettelijke aansprakelijkheid, maar allereerst aan het vertrouwen, dat de accountant als vertrouwensman van het maatschappelijk verkeer bij derden opwekt, welk vertrouwen hij niet mag beschamen.

Vervolgens wordt erop gewezen, dat in Nederland de controle van voorraden materialen en andere activa niet een onderzoek vormt, dat van de overige delen van het accountantsonderzoek los gemaakt zou kunnen worden. Het accountantsonderzoek omvat de gehele goederenstroom en de gehele geldstroom; controle van voorraden vormt een integrerend bestanddeel van dit onderzoek. Wat de wijze van waardering betreft moet de accountant de verklaring kunnen afgeven, dat de waardering plaatsvond in overeenstemming met goed koopmansgebruik. In Nederland wordt het waarden op basis van vervangingswaarde meer en meer gezien als het goede koopmansgebruik bij uitstek. In aansluiting op dit betoog schetst de auteur in grote lijnen de theorie van de vervangingswaarde.

Na een korte uiteenzetting over de bepaling van de fiscale winst wordt het artikel besloten met een bespreking van de samenwerking tussen Nederlandse en buitenlandse accountants bij het verrichten van een onderzoek in het buitenland door een N.I.v.A.-lid.

A II - 4 *The Accountants' Magazine (Schotland), november 1959*
E 635.451 : E 741.23

B. BEDRIJFSHUISSHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISSHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Problèmes de gestion opérationnelle des stocks

M i c h a, J. — In dit artikel komen verschillende problemen m.b.t. het voorraadbeleid ter sprake en wel in het bijzonder het vraagstuk van de optimale omvang van de seriegrootte of bestelorder. Na een gedetailleerde beschrijving van de techniek der voorraadadministratie en de wijze van bestellen worden de berekening van de optimale bestelorder en de bepaling in de praktijk van de verschillende grootheden, die in de formule voorkomen behandeld. Uit de berekening volgt één waarde voor het optimum, maar in de werkelijkheid zal men soms gedwongen zijn hiervan af te wijken. De schrijver berekent tolerantiegrenzen, waarbinnen deze afwijkingen aanvaardbaar zijn.

Theoretisch zou de voorraad op het moment, dat de nieuwe aanvoer het magazijn bereikt juist tot nul moeten zijn gedaald; in de realiteit is echter een veiligheidsmarge wel gewenst. In het artikel wordt onderzocht welke hoogte voor de veiligheidsvoorraad toelaatbaar is.

Vervolgens komen de anticipatie op prijsveranderingen, het probleem van voordelige aanbiedingen van uit oogpunt van voorraadbeheer niet-optimale kwanta en het hieraan verwante vraagstuk van de lagere transportkosten per eenheid i.v.m. grotere kwanta (tot nog toe had de schrijver aangenomen, dat de transportkosten per eenheid constant waren) aan de orde.

In het tweede deel van het artikel wordt deze toepassing van de in het eerste gedeelte ontwikkelde theorie zeer uitvoerig toegelicht aan de hand van een aan de praktijk ontleend voorbeeld, waarbij ook nog op enige theoretische vraagstukken wordt ingegaan.

Ba IV - 5

Annales de Sciences Economiques Appliquées, oktober 1959

E 136.341.2

Enkele beschouwingen over het vraagstuk van de optimale gebruiksduur van duurzame produktiemiddelen

Bouma, J. L., econ. cand. en H. Willems, econ. drs. — In dit artikel worden enige theorieën over de economische gebruiksduur van duurzame produktiemiddelen besproken.

Allereerst komen aan de orde de goodwill-theorie van o.a. Lutz en de Kapitalwerttheorie van Schneider. Onder goodwill of Kapitalwert wordt verstaan de algebraïsche som van de contante waarden van alle in- en uitgaande betalingen verband houdend met het produktiemiddel, waarbij de aanschaffingswaarde als een uitgave op het tijdstip nul wordt beschouwd. De optimale gebruiksduur van een duurzaam produktiemiddel kan worden bepaald door na te gaan op welk moment de goodwill maximaal is. Vervolgens worden enige punten van kritiek besproken, waarbij vooral aandacht wordt besteed aan de toerekening van de winst in het geval van een continue productie.

Na de behandeling van de geamendeerde unit-cost theorie, welke stelt, dat de gebruiksduur van een duurzaam produktiemiddel optimaal is, wanneer de gemiddelde kosten per eenheid produkt minimaal zijn, gaan de schrijvers over tot de bespreking van de theorie van J. L. Mey. Volgens deze theorie is de optimale gebruiksduur bereikt, wanneer de komplementaire kosten, eventueel vermeerderd met een amortisatiequote van de directe opbrengstwaarde, gelijk zijn aan de vervangingswaarde. De auteurs gaan vervolgens mathematisch verifiëren of de stelling van J. L. Mey, dat zijn methode tot hetzelfde resultaat leidt als de methode van Taylor en Hotelling, juist is. Dit laatste blijkt inderdaad zo te zijn onder de veronderstelling, dat er geen verandering in de vervangingswaarde wordt verwacht.

Tenslotte worden de begrippen economische en technische gebruiksduur besproken.

Ba IV - 6

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfs huishoudkunde, september 1959

E 136.341.3

V. LEER VAN DE FINANCIERING

De converteerbare obligatie

H a c c o ù, Prof. Dr J. F. — Vóór 1940 werd de converteerbare obligatie in het algemeen, enkele uitzonderingen daargelaten, gekozen indien ongunstige omstandigheden een aandelenemissie niet gedoogden. Er zijn een aantal aanwijzingen, die erop duiden, dat na 1945 het economisch karakter van de converteerbare obligatie is gewijzigd.

Allereerst bleek bij de na-oorlogse leningen de expansiereserve aanzienlijk ruimer te

zijn geweest. Vervolgens lag na 1945 de conversiekoers in belangrijk minder gevallen boven 110 % van de aandelenkoers. Andere punten van verschil zijn het hogere absolute niveau van de conversiekoersen en de langere conversieperiode van de na-oorlogse leningen. Het aantal gevallen, waarin conversie plaatsvond, ligt na 1945 relatief gunstiger, terwijl vaak het recht werd voorbehouden om in geval van vervroegde aflossing de conversiekoers te verlagen.

Door de na-oorlogse hoge winstbelasting betekent elke emissie tegen een koers welke beneden de verhouding van investering tot nominaal aandelenvermogen ligt, een aantasting van de verhouding van het toekomstige tot het huidige rendement. De kans om met het nieuwe nominale vermogen een zodanig agio te verwerven, dat daardoor de fiscale heffing wordt gecompenseerd, is via de converteerbare obligatie groter dan met een gewone aandelenemissie. In het vervolg van het artikel bespreekt de schrijver nog twee andere factoren, die m.b.t. dit probleem een rol spelen, nl. de concentratie van de besparingen in handen van de institutionele beleggers en het feit, dat de vennootschapsbelasting tot kostenfactor is geworden.

Ba V - 3a *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, november 1959*
E 325.242

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De distributie in beweging

Priba en Hema treden de laatste tijd als grossiers op en stellen zodoende middenstanders in staat hun assortiment te voeren. Men spreekt dan van middenstandswarenhuizen.

Deze ontwikkeling komt enerzijds tegemoet aan de wens van de consument om zijn inkopen van diverse artikelen binnen een bepaalde groep zoveel mogelijk in één winkel te doen en brengt anderzijds het warenhuis naar kleine gemeenten, waarbij onder klein wordt verstaan gemeenten, die, tezamen met hun achterland, minstens 15.000 à 20.000 inwoners tellen.

Volgens de schrijver prefereren de warenhuizen deze wijze van afzet boven het stichten van eigen filialen, omdat de vereiste uitbreiding en modernisering van hun vestigingen in de grote steden reeds zeer grote eisen aan hun financiële middelen stelt.

Wat betreft keuze van assortiment en prijsbeleid is de winkelier gebonden aan het warenhuis. Dit is voor hem een nadeel, waartegenover staat, dat hij nu bevrijd is van alle beslommeringen rond de inkoop, hetgeen volgens de auteur als voordeel moet worden aangemerkt. Voordelen zijn tevens, dat het warenhuis zich verplicht kleine hoeveelheden op korte termijn te leveren en door reclamecampagnes, etalageverzorging e.d. de verkoop stimuleert.

Ba VI - 9
E 635.322.2

De Zakenwereld, 7 november 1959

Marktonderzoek: steeds meer, steeds beter

Folkertsma, B. — Aangezien nieuwe produkten tegenwoordig veelal niet meer eerst op kleine schaal bij wijze van proef in de luxe sfeer geïntroduceerd worden, maar direct en masse voor het grote publiek worden vervaardigd, betekent het lanceren van een nouveauté heden ten dage, dat er reeds voordat één produkt is verkocht, aanzienlijke investeringen moeten plaatsvinden. Dit verhoogt het marktrisico en derhalve de betekenis van het marktonderzoek. Soms ook worden ondernemingen door hun concurrenten gedwongen van verkoop-zonder-meer over te schakelen op systematische marktwerking.

Het marktonderzoek vormt één der pijlers van het commercieel beleid, en is een onderdeel van de systematische marktwerking. Het marktonderzoek kan echter de verkoop-politiek niet vervangen.

Het kwantitatieve marktonderzoek richt zich op het verzamelen van objectieve cijfers over de afzet, terwijl het kwalitatieve onderzoek, ook wel motievenonderzoek genoemd, vraagt naar het hoe en het waarom. In Nederland bestaat gelukkig veel samenwerking tussen de „kwantitatieve bureaux” en de bureaux, die zich voornamelijk met kwalitatief onderzoek bezighouden.

Ba VI - 12
E 641.252/4

Doelmatig Bedrijfsbeheer, november 1959

Minder vergaderen - betere resultaten

Naar aanleiding van een artikel van C. A. Ceranis in Nation's Business wordt een beschouwing gewijd aan de vraag wanneer vergaderingen nuttig zijn en wanneer niet.

Een vergadering kan zijn nut hebben als het gaat om de invoering van een fundamentele verandering in de bedrijfsvoering, de ontwikkeling van nieuwe ideeën, het nemen van

beslissingen die van invloed kunnen zijn op de positie van een leidende functionaris, of het bespreken van een voorheen niet gerezen dilemma. In andere gevallen echter, zoals bijvoorbeeld het goedkeuren van uitgaven, die reeds op de begroting voorkomen of het herkauwen van ideeën waarover de verantwoordelijke man reeds lang zelf een beslissing heeft genomen, is het zinloos een bijeenkomst te houden.

Als regel geldt voorts, dat men pas een discussie behoort te beleggen als men zijn eigen probleem heeft overdacht en zich een voorstelling heeft gevormd van het doel van de bespreking. Vervolgens zou als beleefdsregel moeten worden ingevoerd, dat topfunctionarissen op bepaalde uren - bijvoorbeeld 's ochtends - ervan afzien even bij hun collega's aan te wippen om iets te vragen.

Beperking van het aantal vergaderingen kan veel tijd besparen en er gaat volgens de auteur weinig verloren aangezien naar zijn mening groepsbeslissingen lang niet altijd verstandiger zijn dan individuele beslissingen; het tegendeel is eerder waar.

Ba VI - 13
E 643.01

Doelmatig Bedrijfsbeheer, november 1959

De geschiedenis van de efficiencybeweging in Nederland

Gogh, I r V. W. v a n — Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van het Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie geeft de schrijver een overzicht van de geschiedenis van de technische bedrijfsorganisatie in Nederland. Van de hoogtepunten uit de ontwikkeling van de efficiencybeweging moge hier allereerst genoemd worden de benoeming in 1909 van Prof. Volmer tot hoogleraar in de bedrijfsleer aan de Hogeschool te Delft, de redevoering, die Ir E. Hijmans in 1917 hield voor het Koninklijk Instituut van Ingenieurs over zijn ervaringen met moderne bedrijfsleiding en de oprichting van het Centraal Normalisatie Bureau. Het Nederlands Instituut voor Efficiency ontstond uit de in 1926 gehouden Tentoonstelling van Openbare en Particuliere Bedrijfsorganisatie. De oprichting van een economische faculteit aan de Universiteit van Amsterdam betekende een sterke impuls voor de efficiencybeweging. In 1932 werd onder voorzitterschap van Prof. Limperg in Amsterdam het congres van het Comité International de l'Organisation Scientifique gehouden.

In het vervolg van het artikel gaat de schrijver, die zelf deel had in het oprichten van het eerste adviesbureau in Nederland in 1920, nog nader in op de jongste ontwikkelingen op het gebied van de technische bedrijfsorganisatie.

Ba VI - 13
E 643.01

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, november 1959

Wat is belangrijker: productie of verkoop?

Da Silva, Drs D. J. — De basis voor een goede afzet is een goed produkt. De oordeelsvorming van de consument kan natuurlijk door reclame worden beïnvloed, de schrijver citeert hier echter de volgende uitspraak van Lincoln: „You can fool some of the people some of the time, but you can't fool all of the people all of the time”. Zodoende komt de auteur, wanneer hij antwoord poogt te geven op de vraag wat belangrijker is, productie of verkoop, tot de stelling, dat productie het belangrijkste is van de verkoop. Deze stelling zou aan importantie winnen, onder andere door de toeneming van de zelfbediening en het merkartikel, welke laatste het produkt voor de consument herkenbaar maakt en zijn oordeel zodoende vergemakkelijkt.

Uit een en ander volgt, dat produktieplanning onder verantwoordelijkheid van één bepaalde functionaris alle aandacht verdient; dan zal blijken, dat dit meer tijd kost dan men gewoonlijk aan de voorbereiding van een nieuw produkt besteedde.

Ba VI - 15
E 641.252/3

Maatschappij-Belangen, oktober 1959

De ontwikkeling van de functie van de commissaris in het Nederlandse vennootschapswezen

Albarda, Mr H. — De commissarissen hebben een drietal functies: toezicht, advies en appèl. Het toezicht omvat niet alleen het opstellen van de jaarrekening, het repressieve deel van het toezicht, maar ook de wijze van bestuur. De gecompliceerdheid van het economische leven brengt de functie van adviserend deskundige, meer dan vroeger het geval was, naar voren; vooral een klein college zal deze functie met succes kunnen vervullen. De adviserende functie zal volgens de schrijver geen afbreuk behoeven te doen aan de onbevooroordeeldheid van de commissaris als toezichthouder. De raad van commissarissen zal tevens nuttige diensten kunnen bewijzen als hof van appèl indien er conflicten tussen de directeuren rijzen.

De auteur stelt, dat de mening, dat de commissarissen primair de belangen van de aandeelhouders hebben te behartigen in de praktijk moeilijk onverkort is te handhaven.

Het is ongewenst de raad van commissarissen samen te stellen uit vertegenwoordigers van aandeelhouders, werknemers en overheid. Een dergelijke samenstelling uit groepen met tegenstrijdige belangen leidt tot verzwakking van de leiding.

De schrijver pleit voor het scherper omschrijven van de commissarisfunctie in de statuten van de vennootschappen. Hier ligt wellicht een taak voor de Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel, die, eventueel geassisteerd door de Vereniging voor de Effectenhandel en de Vereniging Effectenbescherming, een concept-statuut zou kunnen opstellen. Voor het geval het nodig zou worden geacht de commissarisfunctie een steun in de wet te geven stelt de auteur enige punten op, welke naar zijn mening in de wet zouden moeten voorkomen.

Ba VI - 16
E 642.412

Maatschappij-Belangen, oktober 1959

Management controls

Armstrong, Robert D. — Voor een efficiënt bedrijfsbeheer moet de leiding de beschikking hebben over een doeltreffend systeem van informatie, dat tijdig de juiste gegevens over alle in de onderneming uitgeoefende functies verstrekt. Zodoende kan de hoogste leiding tijdig tot actie komen. Zo'n efficiënt informatiesysteem is de flexibele bedrijfsbegroting, welke op eenvoudige wijze aan veranderingen in de bezetting is aan te passen.

De begroting moet de structuur van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden, zoals die in de interne organisatie zijn vastgelegd, volgen. De cijfers dienen aan de bedrijfsleiding in een heldere vorm te worden doorgegeven.

Voor het welslagen van het begrotingssysteem moeten twee voorwaarden vervuld zijn. In de eerste plaats behoren de plannen duidelijk te zijn en de normen door de uitvoerders als bereikbaar te worden aanvaard. In de tweede plaats moet het scheppen van verantwoordelijkheid steeds gepaard gaan met het toekennen van bevoegdheid.

In het vervolg van het artikel gaat de schrijver nader in op het totstandkomen van de begroting en de budgetcontrole. Tot slot worden de voornaamste voordelen, die aan de bedrijfsbegroting zijn verbonden, waaronder de betere coördinatie, besproken.

Ba VI - 18
E 642.331.3

The Canadian Chartered Accountant, november 1959

Von der Arbeitsvorbereitung zur Fertigungsplanung und Fertigungssteuerung

Thumb, Dr Robert. — De werkvoorbereidingsafdeling heeft tot taak te zorgen, dat de geplande produktie metterdaad gehaald wordt. Daartoe bepaalt deze afdeling voor ieder werkstuk afzonderlijk de te verrichten handelingen, de daarbij te gebruiken machines en het tijdschema, en controleert dan of de produktie volgens plan verloopt. In Amerika kent men de werkvoorbereiding (Arbeitsvorbereitung) niet; deze functie wordt door de production planning (Fertigungsplanung) en production control (Fertigungssteuerung) vervuld.

De „Ausschuss für wirtschaftliche Fertigung” (AWF) heeft zich met de bestudering van deze problemen beziggehouden. Volgens de AWF omvat de werkvoorbereiding zowel de produktieplanning als het produktiebeheer. De produktieplanning gaat aan de fabriekage vooraf en omvat alle eenmalige beslissingen m.b.t. de produktie. Het produktiebeheer draagt zorg voor de uitvoering van het produktieplan.

In het vervolg van het artikel schetst de schrijver enige, naar zijn oordeel belangrijke, ontwikkelingen in de huidige organisatie van de industrie, zoals rationalisering en mechanisering van kantoorwerkzaamheden, de bedrijfsbegroting en het zich realiseren, dat samenwerking en coördinatie onmisbaar zijn.

Tot slot gaat de auteur nader in op de vraag hoe aan de moderne inzichten omtrent de werkvoorbereiding ruime bekendheid kan worden gegeven.

Ba VI - 19
E 641.231

Wirtschaftlichkeit, Heft 3/4 1959

Work simplification in the office

Watson, David B. — Tal van factoren hebben de laatste tijd ertoe bijgedragen de hoeveelheid geschriften, die in de onderneming circuleert, aanzienlijk te doen toenemen. Het doel van vereenvoudiging van de werkmethode op het kantoor is het verminderen van de papierrompslomp; en het begrip „work simplification” betekent niets anders dan het systematisch gebruikmaken van gezond verstand om een werk op een eenvoudiger manier te doen.

Daarvoor zijn geen ingewikkelde machines of gedetailleerde kennis van moderne technieken nodig. Wat nodig is, is gezond verstand en tijd. Werkvereenvoudiging vereist zorg-

vuldige en tijdrovende voorbereidingen en dient niet een incidentele, doch een continue bezigheid te zijn. Dit impliceert, dat de staf er tijd voor moet hebben en niet overladen moet zijn met dagelijkse routinearbeid. Vereenvoudiging van werkmethode is geen bezigheid voor verloren uren, maar kan alleen met succes verricht worden als het een punt op het werkprogramma is, waarvoor veel tijd wordt uitgetrokken.

Het voornaamste beginsel, dat aan vereenvoudiging ten grondslag ligt is, dat men van iedere handeling nagaat of deze wel noodzakelijk is, en dat men zo nauwkeurig mogelijk de voordelen, die uit een eventuele verandering voortvloeien, poogt te schatten. De schrijver bespreekt in het kort op welke wijze men de bestaande werkmethode kritisch kan beschouwen en hoe een verandering kan worden doorgevoerd.

Afgezien van verandering in werkmethode is er nog een andere bron van besparingen: opvoering van het doorgaans zeer lage werktempo van de kantoorbedienden, d.m.v. regelmatiger toezicht.

Ba VI - 23

The Canadian Chartered Accountant, november 1959

E 643.01 : E 74

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Making incentives work

Torbert, Frances. — In deze tijd van snelle technische ontwikkeling is er alle aanleiding, te overwegen of het traditionele stukloon niet door een systeem van beloning per groep dient te worden vervangen. Niet alleen het stijgende percentage indirecte arbeid is er oorzaak van, dat individuele prestatiebeloningen minder bruikbaar worden, het stukloon heeft ook voor de directe arbeid bezwaren in verband met de hoge kosten voor en de weerstand van de arbeiders tegen herzieningen van de norm en de druk van de vakverenigingen op het tarief, nog afgezien van het feit, dat voor een zeer groot aantal arbeiders in de Verenigde Staten het stukloon in het geheel geen prikkel tot verhoogde produktie vormt. In onze dynamische samenleving, met de opkomende automatisme, is samenwerking in de produktie vereist, en het stukloon doet hieraan afbreuk. Het is bovendien gewenst de arbeiders een zekere medezeggenschap en vrijheid van initiatief in hun werk te geven.

Het Scanlon-plan, een beloningsstelsel op basis van produktiviteitstoerekening, poogt bovenstaande desiderata te vervullen, door middel van een systeem van verdeling van de voordelen welke het gevolg zijn van verhoging van de produktiviteit. Toch is de hieruit voortvloeiende financiële prikkel niet de essentie van dit plan, maar veeleer de veranderde mentaliteit en de geest van samenwerking, die het invoeren van dit stelsel met zich kan brengen.

In de praktijk worden het Scanlon-plan en andere soortgelijke systemen, zoals die van Rucker en Nunn, soms gecombineerd met een stelsel van winstdeling.

Ba VII - 3

Harvard Business Review, september-oktober 1959

E 641.215

Werkclassificatie, verklaring en norm

Borggreve, Ir J. A. — Een belangrijk motief voor de toepassing van de werkclassificatie is de wens om de loonstructuur te kunnen verantwoorden. Bij de Genormaliseerde Methode wordt de rangorde van de functie weergegeven door een aantal punten. Aan verschillende gezichtspunten - bijvoorbeeld: kennis, gezag, zelfstandigheid, zwaarte van de arbeid - wordt een graderingscijfer toegekend, dat met een afwegcoëfficiënt wordt vermenigvuldigd. De som van deze produkten geeft het aantal punten van de functie weer. De functies worden vervolgens in klassen ingedeeld en daarna wordt voor iedere klasse het loon bepaald, waarbij met verschillen in geslacht, leeftijd, aantal kinderen, gemeenteklasse, enz. rekening kan worden gehouden.

Men kan ook anders te werk gaan, namelijk door in een econometrisch model het verband tussen bepaalde invloedsfactoren en de hoogte van het bruto inkomen weer te geven. Een dergelijk model kan ook tot de structuur der grondlonen in een enkele onderneming beperkt worden. Het is dan mogelijk bepaalde functies en lonen te kiezen, bij welke men aanneemt, dat er overeenstemming tussen „waarde” en functie is. Vervolgens wordt dan voor deze functies het verband tussen het grondloon, afwegcoëfficiënten en graderingscijfers in een formule gevat. Aan de hand van dit functionele verband worden nu de andere functies gewaardeerd. Naar aanleiding hiervan stelt de schrijver, dat het systeem, dat in eerste aanleg een model, een verklaring, geeft van het loon voor de sleutelfuncties, tot norm voor het vaststellen van de grondlonen voor alle functies wordt verheven.

Ba VII - 5

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, november 1959

E 641.212.21